Annex : RSZ-vrijstelling voor PhD-bursalen uit partnerlanden

In 2014 verkregen VLIR-UOS en ARES van de FOD Sociale Zekerheid, na overleg hierover met FOD Sociale Zekerheid en de RSZ, per brief de formele bevestiging van de FOD Sociale Zekerheid dat de via VLIR-UOS en ARES toegekende PhD-beurzen voor doctorandi uit ontwikkelingslanden geheel noch partieel aan de RSZ onderworpen zijn, mits de Belgische universiteiten fungeren als doorgeefluik voor resp. VLIR-UOS en ARES, en de betrokken doctorandi geen arbeidsovereenkomst met een Belgische universiteit hebben. De vrijstelling van RSZ geldt voor volgende bursalen (cumulatieve voorwaarden): de betreffende doctorandi

- komen uit ontwikkelingslanden, doen hun doctoraatsonderzoek buiten enig 'ondergeschikt' verband aan de Belgische universiteit, waarmee ze geen arbeidsovereenkomst hebben, en zijn in principe contractueel verbonden aan hun thuisuniversiteit naar waar ze verondersteld worden terug te keren na het behalen van hun doctoraat om er zich academisch te re-integreren;
- nemen hun doctoraatsprogramma op aan een Belgische universiteit in een 'sandwich' systeem waarbij ze tijdelijk en voor een aantal kortere periodes verblijven aan die Belgische universiteit voor hun doctoraatsonderzoek;
- zijn aan de Belgische universiteit geregistreerd als 'student', die dan ook niet zoals andere doctoraatsbursalen overeenkomstig de fiscale circulaire kunnen worden ingeschakeld voor onderwijs- en/of administratieve taken;
- worden betaald door de Belgische universiteit die als doorgeefluik fungeert van de door VLIR-UOS ter beschikking gestelde financiering en binnen het door VLIR-UOS uitgezet beurzenbeheerskader (criteria, procedures), om in de leef-, reis- en onderzoekskosten van de doctorandi te voorzien tijdens hun (onderbroken) onderzoeksverblijf aan de Belgische universiteit, conform de door DGD geharmoniseerde beurzenrichtlijn.

De vrijstelling is verleend aan VLIR-UOS en ARES binnen de werking in het kader van door DGD gefinancierde universitaire ontwikkelingssamenwerking. Bijzonder argument hierbij is de geharmoniseerde DGD-beurzenrichtlijn die beoogt om de rechten van een door DGD – via ARES, VLIR-UOS, ITG, KMMA en KBIN – gefinancierde bursaal te uniformiseren. De RSZ-vrijstelling werd opgenomen in het geharmoniseerde DGD-beurzenkader (art. 19 van het KB op de ANGS[1]).

De vrijstelling werd in augustus 2020 herbevestigd aan DGD door de diensten RSZ en de FOD Sociale Zekerheid.

[1] Art. 19. De activiteiten van opleiding, van toekenning van beurzen en van wetenschappelijk onderzoek bedoeld om het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid te ondersteunen zoals voorzien in artikel 27, § 3 van de wet, maken integraal deel uit van de programma's van de erkende institutionele actoren. De betrokkene institutionele actoren harmoniseren hun beurzen beleid in een gezamenlijke strategie die, per type beurs, ten minste de volgende elementen bepaalt: 1° de duur van de beurs; 2° het bedrag van de beurs en zijn berekeningsmethode; 3° de bijkomende kosten die in aanmerking komen voor terugbetaling.

Deze wordt als volgt doorvertaald in alle VLIR-UOS-overeenkomsten :

- Er wordt verwezen naar de brief van de FOD sociale zekerheid over de RSZ-vrijstelling: "*the letter of the Federal Public Service Social Security of 3 March 2014 to VLIR-UOS regarding the social security treatment of mobility scholarships for research scholars who conduct research in Belgium in the context of HES4SD projects";*
- In artikel 6 dat is gewijd aan beurzen, is volgende paragraaf opgenomen :

  "*Scholarships in the context of VLIR-UOS projects are awarded by VLIR-UOS.*

  VLIR-UOS grants a general mandate to the Flemish institution to perform all necessary selection and management tasks related to these scholarships, in concertation with the partner university and in line with the general criteria and procedures established by VLIR-UOS.

  VLIR-UOS grants a general mandate to the Flemish institution and the partner institution to, if necessary, jointly establish operational criteria and procedures for the selection of candidates for short-term study or research stays in Belgium or elsewhere, which are in line with the general procedures and criteria established by VLIR-UOS and the VLIR-UOS Scholarship Framework.
  In consequence, the selection of the scholars and the payment of the scholarship allowances are performed in the name and on behalf of VLIR-UOS."